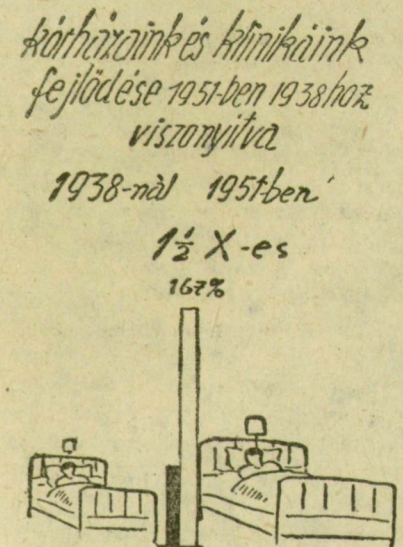


# Ezt adta az öt éves terv a szegedi dolgozók egészségének védelmében

Gyakran hallani üzemeinkben utána, hogy népi demokráciánkban legfőbb érték az ember. A szó elhangzik, a szavakat hirdető plakátokat elfeledjük s nem gondolunk arra, mi van a szavak mögött. Pedig érdemes megnézni, s kitűnik, ezen a téren is milyen sokat kapunk a tervtől.



A dolgozók többsége még emlékszik a harmincas évekre, amikor a munkás egészségvédelmével nem sokat törődtek. Sok helyen, különösen a kis üzemekben, műhelyekben, annak ellenére, hogy levonták a fizetésükből, nem biztosították a dolgozókat betegség esetére. 1938-

ban 20343 dolgozó részesült biztosításban. Ezzel szemben 1951-ben már 46.608 dolgozót biztosítottak betegség esetére, ami jóval meghaladja a 38-as létszám kétszeresét. Hatalmasat fejlődött a dolgozók orvosi kezelése is. A legjobb szakorvosok áll a dolgozók rendelkezésére. A szakorvosi rendelés idejét is háromszorosára, 32 óráról 157 órára emelték.

Kórházaink klinikáink korszerűsítésére, kibővítésére hatalmas összegeket fordított kormányzatunk az elmúlt évek során. Egyedül a Kórházaink klinikáinkat, a kórházakat, hogy betegünk tisztá, egészséges környezetben, gondos ápolás mellett minél előbb felépüljenek. Jelentősen megnövekedett ezeknek az intézményeknek befogadóképessége is. A szegedi Városi Kórházban 1938-ban 233 ágycső állt a betegek rendelkezésére, 51-ben 301-re emelkedett az ágyak száma. Ez azt jelenti, hogy 118 beteggel többet tudnak állandó benti kezelésben részesíteni. A klinikák befogadóképessége is bővült. 38-ban 480 ágycső állt a betegek rendelkezésére, addig ez a szám 1951-ben 950-re szaporodott. 470-el emelkedett az ágyak száma, ami jelentős, ha figyelembe vesszük, hogy a második világháború során a felszereléseket megfizették Hitler fasiszta hadai.

Üzemeinkben az elmúlt évek során bevezették a kötelező szűrő-

vizsgálatot, ami biztosítja, hogy dolgozónk állandó orvosi megfigyelés alatt állnak s a fertőző betegségek terjedését meg tudják akadályozni az azonnali gyógykezeléssel. A múltban Magyarországon volt egyike annak, ahol a tbc leginkább elterjedt, a vizsgálatok száma alacsony volt: 23.472, amiből

## RÖNTGEN-SZŪRŐVIZSGÁLATOK SZÁMÁNAK EMELKEDESE A TÜDŐGONDZÓ INTÉZETBEN

1938-nál 1951-ben 23x több



szűrővizsgálat mindössze 2.060 volt. 1951-ben ezzel szemben a vizsgálatok száma 82.405, aminek több mint fele megelőző szűrővizsgálat (47.472). A tüdőgondzó intézetben is emelkedett az ágyak száma. 38-ban 44, 51-ben 60 ágycső állt a betegek rendelkezésére.

### Öt éves tervünk ajándéka:

## AZ ÚJSZENTIVÁNI KULTÚROTHON

„Az új, szocialista falu kialakulásának útját — mondotta Révai József elvtárs az MDP II. kongresszusán — nemcsak a gépállomások jelzik, hanem a kultúrotthonok is, amelyeknek a kocsmá és a templom helyett a falu kulturális és társadalmi életének központjává kell válniuk. Ezeknek a feladatoknak megvalósítása érdekében létesült 1951 nyarán az újszentiváni kultúrotthon is. Rendbehozására, újjáépítésére akkor mintegy 20 ezer forintot fordítottak. 1951. augusztus 19-én avatták fel.

énekelünk, a táncsoport délszláv néptáncokat tanul. A szinjárszó csoport délszláv nyelvű szindarabokat adott elő, s ugyanakkor a magyar szindarabban is játszókat adó délszláv dolgozók. Mi a kultúrotthonot a magunkénak tekintjük. Délszláv nyelvű folyóiratunk van, sakkosztályunk, sportklubunk. Valóban pihenést és szórakozást jelent számunkra a kultúrotthonban eltöltött minden perc. De tejesztük tudásunkat is, hogy miképpen dolgozzunk és emeljük terméseredményeinket az öt éves terv mielőbbi megvalósulásának érdekében.

A csoportok összetétele is mutatja, hogy egyre jobban erősödik Újszentivánon is a délszláv-magyar barátság. A délszlávokból és magyarokból álló kultúrcsoport egészen egész. Minden megmozdulás, minden szereplés és siker közös munka eredménye és közös az öröm is.

A kultúrotthon kivette részét az aratás, cséplés, begyűjtés munkájának segítéséből. A nagy nyári munkák idején brigádműsorokat adnak a csoportok, s a begyűjtésben élenjárókat a hangos hírórán mindennap népszerűsítették, s kipellengezték az elmaradókat. Csasztkákban is bemutatták az ellenesség munkáját.

A KULTURCSOPORT sűrűn jár a környező falvakba vendégszerpelnit. Legutóbb Ószenyivánon és Kükékházán léptek fel szép sikerrel. A Gyermeknap alkalmával az újszegedi szabadtéri színpadon adott a kultúrcsoport sikeres műsort. A kultúrcsoport munkája és a kultúrotthon működése szoros kapcsolatban van a tömegszervezetek munkájával. A kultúrotthonban például külön MSZT-szoba van, amelynek a rendszeres működését a kultúrotthon vezetősége is biztosítja.

### Munkánélküli textilmunkások konferenciája Párizsban

Párizs (MTI). Vasárnap került sor Párizsban a francia munkások munkánélküliség elleni konferenciájára. A konferencián 500 ezer teljesen, vagy részlegesen munkánélküli textil munkás többszáz küldötte veszt részt az ország minden vidékéről. A küldöttek 75 százalékos kárpótlást követelnek majd az elvesztett munkánapokért.

### Háló, konyhák, festett bútorok

nagy választékban kaphatók

Butorértékesítő Vállalat, Szeged, Bajcsy-Zsilinszky-u. 19.

OTP beváltóhely.

csolatban van a tömegszervezetek munkájával. A kultúrotthonban például külön MSZT-szoba van, amelynek a rendszeres működését a kultúrotthon vezetősége is biztosítja.

Az újszentiváni kultúrotthon több, mint 40 ezer forintot kapott az öt éves tervtől. Jó munkájával máris kiérdemelte ezt a nagy összeget, melyet pártunk, népi demokrátiánk kormányzatunk azért az újszentiváni kultúrcsoportnak, hogy ápolja a magyar és délszláv nép barátságát, segítse a falu fejlődését, kultúrforradalmunkat, harcoljon erősebben az ellenség ellen, s a Tito-határ mellett nevelje nagyobb éberségre dolgozóinkat. Az újszentiváni kultúrotthon feladata, hogy továbbra is ezen az úton haladva, még jobb munkával legyen méltó pártunk és államunk nagy-szerű segítségéhez.

## Megnövekedett a film barátainak tábora

Szeptember 25-én kezdődik a Megyei Filmhét, amely azzal a céllal indul, hogy olyan tömegeket is bevonjon a filmszínházak látogatásába, akik eddig ritkán, vagy egyáltalán nem is jártak moziba. A Megyei Filmhét, amely tükrözi filmgyártásunk hatalmas fejlődését, a látogatószám növelésével kultúrforradalmunk sikerét segíti: legyen minden munkás és paraszt képzett és művelt ember.

A Megyei Filmhét visszatükrözi öt éves tervünk hatalmas eredményeit. Az elmúlt két és fél esztendőben nagy lépéseket tettünk előre. Iparunk többet fejlődött egy év alatt, mint a kapitalizmus 50 esztendőjében. Búza- és rosztermésünk 1950-ben nagyobb volt, mint a háborút megelőző tíz békeév átlaga. Nemzeti jövedelmünk öt éves tervünk első esztendőjében 20 százalékkal nőtt, többet, mint Horthy idejében két év alatt. E hatalmas fejlődésnek egyik része a kulturális intézmények nagyarányú gyarapodása is. Országunkban egymás után nyílnak új egyetemek, kórházak, sportpályák és kultúrotthonok. Nemrégiben avatták fel a Magyar Néphadsereg Színházát s megkezdte működését a plasztikus mozi.

Révai elvtárs a Magyar Dolgozók Pártja II. kongresszusán mondta: „Mi nemcsak azt értjük el, hogy a munka robotból becület és dicsőség ügyvévé lett, hanem azt is elérjük, hogy szegénynek számít nem tanulni, szaktudásunkat és öntudatunkat nem gyarapítani. Népiünk tanul, művelődik s növekednek igényei a kultúra területén is. A Megyei Filmhét célja, hogy bemutassa: filmgyártásunk fejlődése nem marad el népünk egyre jobban fejlődő igényei mögött.

A felszabadulás előtt is eléggé nagyméretű filmgyártás volt Magyarországon. A filmet azonban a kapitalisták teljesen üzletileg zárták. A film jó üdülnek számított.

## AZ IRÓSZÖVETSÉGI VÁLASZTÁSOK ELÉ

Holnap választják meg a szegedi írók az Írószövetség Szegedi Csoportjának új vezetőségét és a Tiszatáj szerkesztőbizottságát. A választással az Írószövetség Szegedi Csoportja fejlődésének újabb, jelentős állomásához érkezik s ezután majd még eredményesebben valószínűleg meg kulturforradalmunknak azokat a feladatait, melyeket pártunk rábízott. A helyi írócsoporthoz kulturforradalmunk egyik fontos segítőjé kell válniuk. Feladatuk, hogy összefogják és egybehangolják területenként az írók munkáját és támogassák, neveljék a munkásosztályból s a dolgozó parasztságból felkerülő fiatal tehetségeket. Régen is volt Magyarországon vidéki irodalom. A hivatalosok és írástudók azonban gőgös lenézéssel tekintettek a vidéki írókra s még a nagy szegedi költő, Juhász Gyula művészetéről is így írt Barabás Mihály: „Vidéki költészet, nem nagysikálájú, szürke, mint a tanyai homok”. Ma a vidéki irodalom szervezős része a mai magyar irodalomnak, fontos segítője kultúrforradalmunknak.

gedi írók az Irókongresszus kijelölte feladatokat megvalósításáért folytatnak. Többízbzen között a folyóirat kiemelkedő sikerű írókat, Kékesdi Gyula „Papp Tóblás karrierje” című szatírája hatásosnak mutatva be az elmult rendszerből kinőt karrieristát s hatásosn tette neveltségé s a félfeudális világ itmaradt figuráját, Nagy Sándor elbeszélései, Lódi Ferenc versei, különösen „Móráváros” című köteténye, Somfai László munkái, Vajda László Tolsztoj művésztörtéje, Móra Ferenc parasztlairól írott tanulmányai, Osváth Béla dramaturgiai munkái a legkiemelkedőbb eredmények.

Pártunk minden támogatást megad, hogy az Írószövetség feladatait megvalósítsa. A szegedi írók is az irodalmi alaphoz tartoznak, alkotói szabadságot s ezer más segítséget kapnak. A legnagyobb segítség azonban az, hogy a Tiszatájban megszólalhatnak a szegedi írók; kapcsolatba kerülhetnek a dolgozó tömegekkel, fejlődhetnek. Ma már nem kell éveki várniok műveik megjelenésére.

A szegedi csoport 1951 tavaszán alakult. Eddigi tevékenysége azt igazolja, hogy tagjai becsülettel munkával igyekeznek megvalósítani feladataikat. A szövetség fiatal írókat nevelt, akik közül komoly tehetségek is akadnak, mint az egyre jobban fejlődő Petrovác István, Kövesdi Lajos, Varsányi Péter, Kiss Lajos, Tóth Béla. Résztvet a szövetség Szeged kulturális életének vezetésében is. Állandóan együtt dolgozott a csoport a városi tanács népművelési osztályával, a városi békebizottsággal. A nemrégiben befejeződött Ünnepi Könyvhét idején például az üzemekben a szegedi csoport tagjai nyitották meg a könyvtárállításokat s beszéltek a dolgozókkal arról is, hogyan kell és lehet az Irószövetség és az üzemi dolgozók közötti kapcsolatot még jobban megszilárdítani. Irodalmi körök szerveztek a szegedi csoport Békés, csabán s a Tiszatáj munkatársai közé bevonta Baja, Hódmezővásárhely, Csongrád, Kiskunfélegyháza íróit is.

Ezek mellett a Tiszatáj tükrözi a hibák jórészt is. A megjelent munkák legnagyobb hiányossága, hogy nincs közöttük igazán kiemelkedő sikerű elbeszélés. A tudományos anyag és a versek általában sikerültek. Nem egynek jelentős mondanivalója van. A novellatöredék azonban csekélyebb értékű. A szegedi szövetség szegedi csoportjának a választások után egyik fontos feladata lesz elérni a beszelésekkel kapcsolatos vitákat is. Jelenleg meg a Tiszatájban olyan elbeszélések, amelyeknek hőseit példaképnek tekintik, maguknak vallják üzemi dolgozóink dolgozó parasztjaink. Magas színvonalon, művészi eszközökkel ábrázolják ezek az írók a haladó mondanivalót. Hiba az is, hogy túl sok a parasztlanyag a folyóiratban. Szeged mindenekelőtt ipari és kulturális központ. Tükrözödjék ez a Tiszatájban is. A kevés munkásíró számát a folyóirat a fiatal munkástehetségek támogatásával, segítségével emelje. Állandó feladat: fokozottabban küzdelem a sématiszmus mindenféle megnyilvánulása ellen, amely elsősorban a versekben és az elbeszélések szereplőinek megajzolásában mutatkozik. A jelentkező sématiszmus első s legfontosabb oka, hogy a szegedi írók nem ismerik eléggé a valóságot s hogy a marxizmus-leninizmus kérdéseiben nem eléggé tájékozottak. A feladat tehát: egyrészt fiatal íróink számára a valóóság megismerését elősegíteni, másrészt pedig az ideológiai tudás színvonalát emelni. Minél több szegedi író legyen kapcsolatban az Irószövetség oktatásával.

Sok hiba van még elsősorban fiatal íróink magatartásában. Jelenleg az avantgardizmus, a kritika el nem fogadása, bizonyos hanyavetés és bírálati szemben, fegyelmezetlenség a munkában, a mesterségbeli tudás lebecsülése. Az Irószövetség feladata, hogy állandó és rendszeres munkával tovább nevelje a fiatalokat és segítsen megszüntetni a magukra erőtellett közölgári magatartásnak minden föliselhető jelenségét.

Hiba, hogy a tömegszervezetek, kel az eddigi jó kezdeményezések ellenére is kevés a kapcsolat. A szegedi íróknak még jobban meg kell ismernők a tömegszervezeteket, hiszen az utánpótlást jelentős mértékben onnan kapják. Ugyanakkor viszont a tömegszervezeteknek is több támogatást kell nyújtaniok a szegedi íróknak. Mindenekelőtt a Tiszatáj terjesztésében több segítséget nyujtjon a tanács is. A népművelési osztályok foglalkozzanak ezzel a problémával s rendelkezjenek a kultúrotthonok számára a folyóiratot. Nem egy olyan kultúrotthon van még megyénkben, amelyben nem található Tiszatáj.

A szegedi írók munkájuk jobb elvégzéséhez minden segítséget megkapnak. Ebben az évben jelentősen kiszélesedik az Irószövetség szegedi csoportjának hálózata, lektorátust szerveznek amely a megyénkben folyó irodalmi, művészi munkát ellenőrzi, támogatja. A városi írók készséges segítése, a helybeli mesterségbeli tudással jobban felfegyverzett írók tanácsadása teszi majd lehetővé, hogy ezután az Irószövetség még jobb munkát végezzen. Ehhez azonban az is szükséges, hogy a holnapi választásokon a szegedi írók munkáértékelésé tegyék. Beszéljék meg az eddigi munka eredményeit, mérjék fel a hiányosságokat s tegyék javaslatot a munka további javítására érdekében.

### A Szovjetunióban elkészült a világ első, természetes gázhajtású motorja

Moszkva (TASZS). A Szovjet Tudományos Akadémia Gépeszeti Intézetének dolgozó J. Csudakov akadémikus vezetésével, Jaroszlavi gépkocsigyár dolgozóival együtt, működve, gyorsjárólú, kétütemű gázmotort készítettek. Ez a világon az első kétütemű motor, amely természetes gázzal működik. A motor nagyerőtelű technautók és autóbúszok számára készült.